

יישום הרפורמה בשירותי בריאות הנפש בקרב החברה הבדואית: זהות אתנית-תרבותית, חסמים וזרזים לפניה לשירותי בריאות הנפש כגורמים המסבירים מצוקה רגשית

דוקטורנט: דביר מצרי

בהנחיית פרופ' ארנה בראון-לבינסון ופרופ' סארה אבו כף

שאלות המחקר

בבחינת ההבדלים בין סביבות המגורים השונות

- מהם ההבדלים בעוצמת המצוקה הרגשית ובביטויי החסמים והזרזים לפניה לשירותי בריאות הנפש?
- כיצד נקשרת הזהות האתנית בחברה הערבית-בדואית בנגב למצוקה הרגשית ולביטויי החסמים והזרזים לפניה לשירותי בריאות הנפש?

שיטות מחקר

מחקר כמותני במודל גישושי ומאופיין במערך רחבי (CROSS SECTIONAL). באמצעות שאלונים לדיווח עצמי בשפה הערבית נבחנו: משתנים סוציו-דמוגרפיים, רקע של פניה ושימוש בשירותי בריאות הנפש, מצוקה רגשית, זהות אתנית-תרבותית, חסמים לקבלת טיפול נפשי, אוריינות בבריאות הנפש וחשיפה למיקרו אגרסיות בפרקטיקה רפואית. מדגם המחקר כולל **654 נבדקים (59.5% נשים, 40.5% גברים)** מהחברה הערבית-בדואית בנגב: **68.2%** תושבי העיר והעיירות הבדואיות המרכזיות, **13.4%** תושבי היישובים המוכרים (אך לא מפותחים) ו-**18.4%** תושבי הכפרים הלא מוכרים.

רקע

לאור מאפייניה הסוציו-דמוגרפיים של החברה הערבית-בדואית בנגב והנסיבות בהן חבריה חיים כמיעוט אתני בחברה בישראל ושימוש-החסר של חבריה בשירותים הפורמליים לבריאות הנפש, מחקר זה בחן את מערך החסמים והזרזים בקרב חבריה, לפניה לשירותים הפורמליים לשירותי בריאות הנפש תוך מתן דגש לזהותם הייחודית. מטרתו של המחקר הנוכחי היא בחינת מודל הכולל את ממדי זהותם האתנית של הפרטים בחברה הערבית-בדואית בנגב ואת הקשרים המתקיימים בין ממדי זהותם האתנית לבין מערך החסמים והזרזים לפניה לשירותי בריאות הנפש ולהופעתן של מצוקות רגשיות.

ממצאים

Variable distribution, ANOVA for groups differences

Variable (Range)	Groups Differences						F
	Main Bedouin Cities (a)		Recognized Villages (b)		Un-Recognized Villages (c)		
	M	SD	M	SD	M	SD	
Emotional Distress (0-36)	11.87	6.92	12.62	6.18	12.91	6.69	1.33
Affirmation (6-24)	20.83	3.98	19.33	5.08	20.32	4.26	3.89* (ab)
Resolution (4-16)	12.31	3.09	11.73	3.64	11.15	2.85	1.10
Exploration (7-28)	18.33	4.97	17.30	4.40	18.56	4.84	1.82
BACE Non-Stigma (1-5)	2.13	.80	2.36	.82	2.38	.83	5.73** (ab)(ac)
BACE Stigma (1-5)	2.05	.97	2.19	.97	2.30	.95	3.03* (ac)
MHLS (1-5)	3.23	.60	3.11	.54	3.09	.60	2.46
RMMPS (1-5)	2.05	.57	2.23	.37	2.31	.48	3.21* (ac)

*p<.05, **p<.01

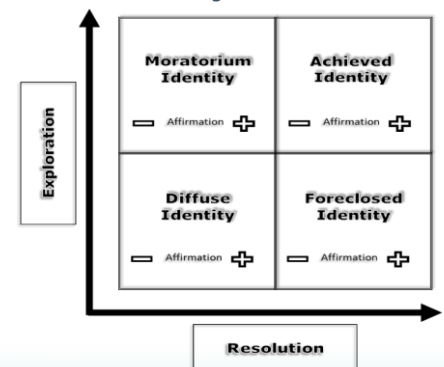
Pearson Correlation Between Stress levels with EIS Factors, Facilitators & Barriers to Mental Health Service Attainment

	Main Bedouin Cities	Recognized Villages	Un-Recognized Villages
Emotional Distress			
Affirmation	-.24***	-.31**	-.20*
Resolution	-.23***	-.02	-.19*
Exploration	-.15**	-.30**	-.12
BACE Non-Stigma	.28***	.25*	.8***
BACE Stigma	.30***	.38**	.33***
MHLS	-.08	.06	.28**
RMMPS	.01	.06	.35

מסקנות

זהות אתנית יציבה תורמת להקטנת מצוקות רגשיות, צמצום חסמים והגברת זרזים לפניה לשירותי בריאות הנפש בקרב החברה הערבית בדואית. כמו כן עולה כי תושבי הכפרים הלא מוכרים, המאופיינים ברמת שירותים ציבוריים נמוכה עד כדי לא קיימים חווים יותר חסמים ופחות זרזים לפניה לשירותי בריאות הנפש.

Ethnic Identity Model by Factors & Categorization

הממצאים המוצגים מתארים חלק ממחקר דוקטורט המתקיים במסגרת קבוצת מחקר בהובלת פרופ' ארנה בראון-לבינסון ופרופ' סארה אבו כף הבוחנת את החסמים והזרזים לפניה לשירותי בריאות הנפש בחברה הערבית בדואית בנגב. המחקר ממומן בחלקו על ידי המכון הלאומי למחקרי בריאות